

Filmrecensie de Volkskrant ★★★★★ I swear

Het op momenten droevige ‘I Swear’, over leven met tourette in een omgeving vol onbegrip, kent ook humor en warmte

Dé bezienswaardigheid in de film is de technisch virtuoze en charismatische hoofdrolspeler Robert Aramayo.



‘I Swear’ met Robert Aramayo.Bron Graeme Hunter

Eind jaren tachtig maakte de BBC-documentaire *John's Not Mad* iets los bij het publiek. Over de 15-jarige John Davidson ging het, een Schots jochie uit het werkmilieu met een hevige variant van het tourettesyndroom, een neurologische aandoening waarvoor dan nog weinig begrip bestaat. Twintig jaar later zocht de omroep Davidson op in *The Boy Can't Help It* (2002), om te zien hoe zijn leven verder verliep.

Het lag voor het oprapen, kun je stellen, voor de Engelse scenarist en regisseur Kirk Jones (o.a. *My Big Fat Greek Wedding 2*), die de geschiedenis in zijn biografische drama *I Swear* vatte. Zo'n door het lot en de sociale omstandigheden geplaagd werkmilieu uit de jaren tachtig leent zich uitstekend voor *kitchen sink*-realisme; het genre dat de Britse cinema al zo veel schrijnend moois opleverde.

Johns onmachtige ouders weten zich geen raad als hun puberzoon plots ongecontroleerd begint te vloeken en spugen. Op school menen docenten dat je het er wel uit kunt slaan, daarbuiten brengt het de knul in de problemen met leeftijdsgenoten en de rechterlijke macht.

En dan is er ook nog die waargebeurde feelgood-afloop, in de film meteen al verklapt: in de proloog maken we mee hoe Davidson op latere leeftijd een koninklijke onderscheiding ontvangt voor zijn verdiensten voor de samenleving, waarbij zijn niet te onderdrukken saluut aan de queen-mum ('Fuck the queen!') door de paleiszaal schalt.

Het op momenten droeve *I Swear* kent ook humor en warmte, als John onder de hoede wordt genomen van de begripvolle moeder (Maxine Peake) van een vriend. En een baantje vindt in het buurthuis, waar de oudere conciërge zich niets aantrekt van zijn stoornis ('welke stoornis?'); een heerlijke rol van de Schotse veteraan Peter Mullan.

Dé bezienswaardigheid in de film is de technisch virtuoze en charismatische hoofdrolspeler Robert Aramayo, die over een verbluffend en waarlijk compulsief ogend arsenaal aan tics en vloeken beschikt. De acteur kaapte onlangs de Bafta weg voor de neus van medegenomineerden als Leonardo DiCaprio en Timothée Chalamet.

I Swear, eerder dit jaar op IFFR bekroond met de publieksprijs, begeeft zich nooit buiten het gebaande pad van de opbeurende cinema, waarbij de kijker weet wat hij krijgt (tranen). Maar filmmaker Jones beheerst het ambacht bij uitstek: hij dient de misère van de personages serieus op, zonder dat zijn drama al te loodzwaar wordt.